

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Milostivé léto

O původní myšlenke milostivého léta se dovídáme především ze Starého zákona, kde bylo využíváno pro ochranu fungování Izraelského společenství jako celku. V dnešní době se ve veřejném prostoru začal objevovat hlad po podobném institutu, tedy po něčem, co by osvobodilo lidi a s nimi celou společnost od okovů dluhů.

Bůh Izraelitům dává toto přikázání: „Padesátý rok pak posvěťte a vyhlaste v zemi svobodu všem jejím obyvatelům. To bude vaše léto milosti: vrátíte se každý ke svému vlastnictví, každý se vrátíte ke své rodině. (Lev 25:10)“ Toto nařízení v následujících verších rozvíjí a zakončuje vysvětlením, proč tak mají činit: „Plňte má pravidla a mé zákony zachovávejte a plňte; tehdy budete v té zemi bydlet v bezpečí.“ (Lev 25:18)

Stejně tak v dnešní době je potřeba řešit situaci dlužníků už jenom proto, aby společnost, ve které žijeme, mohla být zdravá a bezpečná. Jako ilustraci této myšlenky lze uvést slova Barbory Halířové, dluhové poradkyně společnosti Člověk v tísni, která říká, že dle výzkumů zadlužený člověk žije ve větším psychickém stresu, ten ho vede k většímu vnitřnímu naštvání a zlobě, a to může mít nemalý vliv na jeho volební chování a to tak, že volí extrémní politické strany.[1] Nemluvě o tom, že zadluženost obyvatelstva může být pro společnost jako celek neuvěřitelně drahá. Právnička Pavla Aschermannová z Rubikon centra, z. ú. říká: „Lidé s mnohačetnými exekucemi, kteří nesplňují současné podmínky oddlužení či do oddlužení nejdou z důvodu příliš nízké nezabavitelné částky, vypadávají ze systému. Odcházejí z legální práce, pobírají sociální dávky a rezignují na jakékoli splácení svých dluhů.“[2]

Zbavit všechny všech dluhů je samozřejmě utopie a plošné odpuštění dluhů by nebylo férové vůči věřitelům a bylo by nemilosrdným zásahem do fungování ekonomiky země. Milostivé léto v pojetí aktuální novely exekučního řádu proto hovoří pouze o prominutí dluhů vzniklých veřejnoprávním subjektům, a to pouze co do rozsahu příslušenství.

Zákon č. [286/2021](#) Sb., kterým se mimo jiné mění exekuční řád, Část druhá, čl. IV, bod 25 uvádí taxativní výčet veřejnoprávních institucí, u kterých je možné institut milostivého léta uplatnit. Do tohoto výčtu spadají například instituce jako jsou zdravotní pojišťovny, nemocnice, dopravní podniky, ČEZ, technické služby obcí a měst, stát a obce, veřejné vysoké školy apod. Zákon dále stanoví, že „exekutor i bez souhlasu oprávněného a bez návrhu exekuci zastaví, pokud:

1. uhradí povinný do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nezaplacenou nebo jinak nezaniklou jistinu vymáhanou v exekučním řízení a na nákladech exekuce částku 750 Kč zvýšenou o daň z přidané hodnoty, je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, nebo
2. byla ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona v exekučním řízení vymořena nejméně celá vymáhaná jistina a 750 Kč zvýšených o daň z přidané hodnoty, je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, a takto vymořené plnění není dotčeno právy třetích osob.“

V praxi to znamená, že dlužník, který má dluhy u těchto veřejnoprávních subjektů a jeho dluh je vymáhán soudním exekutorem může od 28. 10. 2021 do 28. 01. 2022 využít institutu milostivého léta a to tak, že zaplatí jistinu a náklady na zastavení exekuce ve výši 750 Kč + DPH, tedy 908 Kč. Při platbě by měl dlužník výslovně uvést, že chce využít institut milostivého léta a vyzývá exekutora, aby

postupoval dle uvedeného zákon. Zároveň je třeba dodat, „že platby exekutorovi zaslané před tímto datem budou nejspíše použity na úhradu příslušenství, nikoli jistiny.“[3]

Ředitel exekutorské komory Jan Mlynarčík se však k uvedené novele staví skepticky. Například uvádí, že Milostivé léto je protiústavní, neboť je mohou využít pouze někteří dlužníci a je proto diskriminační. Pro ilustraci uvádí rozdíl mezi dlužníkem, který si vybral jako dodavatele energií ČEZ a dlužníkem, který si vybral jako dodavatele energií E.Onu. Oba tito lidé budou mít dluh za elektřinu, nicméně ten, kdo si vybral ČEZ, dostane možnost zbavit se svého dluhu za pomoci Milostivého léta a ten, kdo si vybral E.On, bude muset zaplatit vše.

Jan Mlynarčík dále upozorňuje na problematický dopad milostivého léta v podobě zániku nároku soudního exekutora a věřitele na náklady při zastavení exekuce pro bezvyslednost. A v neposlední řadě poukazuje na ekonomické dopady pro státní rozpočet, který je v současné době více než napjatý.[4]

Je zřejmé, že na otázku řešení dluhů je potřeba hledět z mezioborové perspektivy, neboť i když se nás nemusí týkat osobně, její dopady na místo a společnost, ve které žijeme, jsou širší než jen ekonomické. Paralela se starozákonním milostivým létem je rozhodně nezanedbatelná. Milostivé léto letošního podzimu může znamenat nový začátek pro mnoho lidí a může být ozdravným působením pro naši společnost. Je však otázka, zda aktuální koncept nezanedbal nemalou část celé problematiky a zda toto zanedbání ještě více nezakalí společenský vzduch.

Bc. Julie Gryciková

Právní asistentka

LANGMEIER & CO
advokátní a insolvenční kancelář

[Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o.](#)

Na Bělidle 997/15
150 00 Praha 5

Tel.: +420 222 200 250

Email: info@langmeier.cz

[1] Otázky pro Člověka | Lukáš Hejlík a Barbara Halířová o exekucích. In: Youtube [online]. 28.09.2021 [cit.2021-09-28]. Dostupné >>> [zde](#). Kanál uživatele Člověk v tísni.

[2] CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA. *Nevymahatelné exekuce dusí českou společnost i ekonomiku* [online]. In: 04.03.2020 [cit. 2021-9-28]. Dostupné >>> [zde](#).

[3] ČLOVĚK V TÍSNI. Milostivé léto. *Twitter.com* [online]. 23.09.2021 [cit. 2021-9-28]. Dostupné >>> [zde](#).

[4] ŠRÁMEK, Dušan. JAN MLYNARČÍK: MISKY VAH SE VYCHÝLILY V NEPROSPĚCH VĚŘITELŮ. *Ekonomický magazín* [online]. 21.09.2021 [cit. 2021-9-28]. Dostupné >>> [zde](#).

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatele do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)